

Motion till riksdagen 2021/22:1249

av Joakim Sandell m.fl. (S)

Öresundsmetron

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i infrastrukturplaneringen studera förutsättningarna att förverkliga en Öresundsmetro och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det är hög tid att blicka bortom coronapandemin och ta beslut som bäddar för klimatomställning och grön tillväxt i Sverige. En sådan åtgärd är att underlätta pendling och besöks trafik över Öresund, genom att bygga en snabb kollektivtrafikförbindelse mellan storstäderna Malmö och Köpenhamn – en Öresundsmetro.

Öresundsregionen är en tillväxtregion som har stor betydelse för hela Sveriges ekonomi. Här finns ett av Europas ledande life science-kluster och i Lund etableras två världsledande forskningsanläggningar, MAX IV-laboratoriet och European Spallation Source (ESS). För att regionen ska fortsätta växa och utvecklas, och för att det ska skapas fler högkvalificerade jobb, behövs ett fördjupat samarbete över Öresund. Därför behövs en Öresundsmetro, en tunnelbana som knyter samman den folkrikaste delen av Skåne med Köpenhamn.

Öresundsbron var på sin tid en stor och politiskt kontroversiell investering. Så här i efterhand är det tydligt att bron har blivit en succé och att de lån som togs snart kommer att vara återbetalade. Men bron behöver kompletteras med en ”tredje våning” – en tunnelbaneförbindelse – som ökar kapaciteten för kollektivtrafik, och samtidigt frigör utrymme på bron för fler godståg och fjärrtåg till kontinenten.

En Öresundsmetro utesluter inte investeringar i andra fasta förbindelser över Öresund. Däremot tillgodoser den flera behov som de andra förslag som diskuteras inte kan tillgodose.

Det finns flera skäl till att förverkliga en Öresundsmetro

- En Öresundsmetro skapar förutsättningar för en mer integrerad arbetsmarknad, ökad sysselsättning, utvecklad handel och turism, genom att det blir snabbare och smidigare att resa mellan Malmö/Lund-regionen och Köpenhamn. En miljon fler människor i Öresund kommer att kunna ta sig till andra sidan sundet inom en timmes restid.
- En Öresundsmetro stärker Malmö/Lund-regionens ställning som ett centrum för kunskap och forskning, genom att restiden till Köpenhamn kortas väsentligt. Förutsättningarna för ökat utbildnings- och universitetssamarbete och utvecklingen av forskningsanläggningarna MAX IV-laboratoriet och European Spallation Source (ESS) stärks.
- En Öresundsmetro frigör utrymme på Öresundsbron så att fler godståg och fjärrtåg till och från övriga kontinenten kan gå där när Fehmarn bält-förbindelsen öppnar. Att öka kapaciteten för godståg och fjärrtåg över Öresund är viktigt för att underlätta handel och utbyte med omvärlden. Sverige behöver säkerställa att Öresundsbron inte blir en flaskhals.
- Öresundsmetron bidrar till minskad klimatpåverkan, eftersom den uppmuntrar kollektivtrafikåkande och miljövänliga tågtransporter. Tunnelbana är ett grönare alternativ än att köra bil. Godståg har mindre klimatpåverkan än lastbilar. Fjärrtåg har mindre klimatpåverkan än flyg.
- Den gynnar både Västsverige och Stockholmsregionen, genom att möjliggöra mer tågtransporter mellan Sverige och den europeiska kontinenten. Tungt trafikerade vägar som E6:an och E4:an kan avlastas, när transporter flyttar från väg till järnväg.
- Öresundsmetron är en smart och kostnadseffektiv kollektivtrafiklösning. Den dockar in i befintlig eller planerad infrastruktur på både den danska och den svenska sidan, vilket minskar behovet av kringliggande dyra infrastrukturinvesteringar.
- Öresundsmetron blir en integrerad del av Köpenhamns metrosystem som just nu håller på att byggas ut.

Öresundsbron och Öresundsmetron samspelar både funktionellt och finansiellt. Därför bör Öresundsmetron kunna finansieras av biljettintäkter i kombination med framtida intäkter från vägtrafiken på Öresundsbron, på liknande sätt som trängselskatterna i Stockholm används till tunnelbanebygget i Nacka.

Sveriges ekonomiska framgång bygger på handel och utbyte mellan länder. Därför behöver integrationen mellan Sverige och Danmark öka, och förbindelserna till kontinenten förbättras. Öresundsmetron är en kostnadseffektiv och klimatsmart infrastrukturinvestering som bidrar till att stärka Öresundsregionen – och indirekt hela Sverige.

Joakim Sandell (S)

Hillevi Larsson (S)

Jamal El-Haj (S)